

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 4. března 2026

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

VÝSTAVA V AKADEMII VĚD UKAZUJE MIZEJÍCÍ NÁŘEČÍ

Pidravý, bohdál, hafera... Nejen tato slova už málokdo zná nebo používá. Mizejícím dialektům na území Čech a Moravy se věnuje výstava *Kriticky ohrožené jevy našich nářečí* v Galerii Věda a umění Akademie věd ČR na pražské Národní třídě. Představuje bohatství a rozmanitost dialektů, upozorňuje na jejich postupný ústup a přibližuje výsledky výzkumu. Výstava se koná u příležitosti 80. výročí založení Ústavu pro jazyk český AV ČR a je přístupná zdarma.

Rozumíte řeči svých prarodičů, přátel či známých z jiných koutů naší země, mluví-li nářečím? A rozumějí oni vám? – ptají se autoři výstavy *Kriticky ohrožené jevy našich nářečí*. Multimediální expozice návštěvníkům nabízí nářeční mapy, autentické zvukové nahrávky z různých období i interaktivní prvky, které ukazují, jak se jazyk v průběhu desetiletí proměňuje. Jedním z prvků je ozvučená mapa s archivními i novějšími záznamy, jež dokumentují dynamiku vývoje nářečí během posledních padesáti let.

„Nářečí nejsou jen zvláštností minulosti, ale důležitou součástí kulturního dědictví i regionální identity. Pokud je systematicky nezaznamenáme dnes, ztratíme nenahraditelné svědectví o způsobu života i myšlení předchozích generací. Moderní technologie nám dnes umožňují zachytit jejich podobu přesněji než kdykoli dříve,“ říká Martina Ireinová z Ústavu pro jazyk český AV ČR.

Výstava začíná 4. března a potrvá až do 15. června. Otevřená je každý všední den od 10 do 18 hodin. Výjimečně ji bude možné navštívit i o víkendu 14. a 15. března v rámci Týdne mozku.

Zapojte se také do výzkumu

Součástí výstavy je nejen dlouhodobý, ale také aktuální výzkum mapování nářečí, kterým se zabývá dialektologické oddělení Ústavu pro jazyk český AV ČR v Brně a do něhož se prostřednictvím webu mapovaninareci.cz zapojilo již více než 6 000 respondentů. Výzkum kombinuje terénní šetření s online dotazníkem a jeho cílem je vytvořit co nejpřesnější současné mapy nářečních jevů. Odborníci vítají další zájemce – čím více odpovědí získají, tím přesněji mohou zachytit aktuální stav českých nářečí.

Kontakt pro média: **Eliška Hadravová**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 737 349 484

Ústav pro jazyk český AV ČR byl založen 6. února 1946 a vznikl přeměnou z Kanceláře Slovníku jazyka českého, zřízené v roce 1911.

Více informací:

Martina Ireinová

Ústav pro jazyk český AV ČR

ireinova@ujc.cas.cz

+420 532 290 292

**KRITICKY
OHROŽENÉ JEVY
NAŠICH NÁŘEČÍ**

**JOŽ JE
TO FOČ?**

4. 3. – 15. 6. 2026
Galerie Věda a umění
Akademie věd ČR, Národní 3, Praha 1
Vstup zdarma

Výstava
s mapami

